הִלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קלה

קלה סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּיוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי. ובו י"ד סְעִיפִים:

א מגִלָּה כ"א (ע"א).
ב שָׁם ל"א (ע"ב).

א (א) אבְּשֵׁנִי (פ) [א] וּבַחֲמִישִׁי וּבְשַׁבָּת בְּמִנְחָה, קוֹרִין (ב) שְׁלֹשָׁה, אֵין פּוֹחֲתִין מֵהֶם (ב) וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶם, וְאֵין מַפְטִירִין בַּנָּבִיא. הַגָּה: וְאִם הָיוּ שְׁנֵי חֲתָנִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְהֵם יִשְׂרְאֵלִים, (ג) מֻתָּר לְהוֹסִיף לִקְרוֹת אַרְבָּעָה, דְּלְרִידְהוּ הָוֵי (ג) כְּיוֹם טוֹב שֶׁמֻּתָּר לְהוֹסִיף (מרדכי פרק הקורא עומד (מגילה סי' תתסח), הגהות מיימוני פרק י"ב מהלכות ספר תורה (אות ט)) וְנִרְאֶה דְּהוּא הַדִּין לִשְׁנֵי בַּעֲלֵי בְּרִית, דְּיוֹם טוֹב שֶׁלָּהֶם הוּא כְּדִלְקַמָּן סִימָן תקנ"ט (ס"ט). (וְדִין שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב עַיֵּן לְקַמָּן רֵישׁ סִימָן רפ"ב (ס"פ) לְעִנְיַן הוֹסָפָה): **ב** גמָקוֹם שֶׁמַּפְסִיקִין בְּשַׁבָּת בְּשַׁחֲרִית, שָׁם קוֹרִין (ד) בְּמִנְחָה וּבְשֵׁנִי וּבַחֲמִישִׁי וּבְשַׁבָּת הַבָּאָה. הַגָּה: (ד) (ה) *אִם בִּטְּלוּ (ו) *שַׁבָּת אַחַת (ז) *קְרִיאַת הַפָּרָשָׁה בְּצִבּוּר, לְשַׁבָּת הַבָּאָה (ח) קוֹרִין אוֹתָהּ פָּרָשָׁה עִם פָּרָשָׁה הַשַּׁיָּכָה לְאוֹתָהּ שַׁבָּת (אור זרוע (סי' מ"ג סי' מה))

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [א] וּבַחֲמִישִׁי. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב שֶׁכָּתַב גִּרְסָא מוּטְעֵית כוּ', וְלֵיתָא, אֶלָּא שְׁחָסַר בְּדִפּוּס בְּדִבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּיָד אֶפְרַיִם. וּמִכָּאן וְאֵילָךְ כָּל הַלְכוֹת קְרִיאַת הַתּוֹרָה עַד סִימָן ק"נ תִּמְצָא מְבֹאָר וּמְסֻדָּר יָפֶה בְּחִבּוּר שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם וּפִתְחֵי שְׁעָרִים וּמִשָּׁם תִּדְרְשׁוּנּוּ:

בְּאֵר הֵיטֵב

א (ג) וּבַחֲמִישִׁי. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (בתחילת הסימן) שְׁתָּמַהּ עַל הָרַי"ף (מגילה יג.) שֶׁכָּתַב בָּשֵׁם הֵירוּשַׁלְמִי (מגילה פ"ד ה"א) שֶׁמִּשָּׁה תִּקֵּן לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהְיוּ קוֹרִין בְּשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וְכוּ' עַיֵּן שָׁם, וְגִרְסָא מְטֻעֵּית נִזְדַּמְּנָה לוֹ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם, וְעַיֵּן בְּהָרַי"ף שֶׁלָּפָנֵינוּ, וְעַיֵּן מַהֲרַי"ף הַלֵּוִי סִימָן כ"ט: (ג) שְׁלֹשָׁה. וְאִם בִּטְּלוּ בְּיוֹם שֵׁנִי הַקְּרִיאָה עַל יְדֵי אֹנֶס, יָכוֹל לִקְרוֹת בְּיוֹם שְׁלִישִׁי, שֶׁלֹּא יֵלְכוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא תּוֹרָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּיוֹם חֲמִישִׁי. עַטָּרַת זְקֵנִים עַיֵּן שָׁם: (ג) יוֹם טוֹב. וְאֵין נוֹהֲגִין כֵּן. אַחֲרוֹנִים: **ב** (ד) אִם בִּטְּלוּ. וְהוּא הַדִּין אִם הַתְחִילוּ וְלֹא סִיְּמוּ מַחֲמַת קָטֶט. אֲבָל אִם הָיוּ שְׁתַּיִם מְחֻבָּרִין בְּאוֹתָהּ שַׁבָּת שֶׁבִּטְּלוּ, אֵין קוֹרִין בַּשַּׁבָּת הַבָּאָה שֵׁלֶשׁ, דְּלֹא מָצִינוּ לְעוֹלָם שֶׁקּוֹרִין שֵׁלֶשׁ, וְאֵין לוֹמַר

בְּאוּר הֲלָכָה

ב * **אִם בִּטְּלוּ וְכוּ'.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ה). וְעַיֵּן בַּעֲטָרַת זְקֵנִים דְּמִסְתַּפֵּק **אִם דַּוְקָא בְּשׁוֹגֵג אוֹ אֲפִלּוּ בְּמֵזִיד נַמִּי צָרִיךְ לְהַשְׁלִים, וּבִקְרִי מְגָדִים** (א"א סק"ד) **וּבְשֻׁלְחַן עָצֹר שִׁטִּים** (סי' ו ס"ה אות א) **כָּתְבוּ דְּמִסְתִּימַת הַפּוֹסְקִים מַשְׁמַע דַּאֲפִלּוּ בְּמֵזִיד נַמִּי מַשְׁלִימִין, אָכֵן מִבְּאוּר הַגְּרָ"א דְּנָסֵיב טַעְמָא דְּהַאי דִּינָא מִדִּין תְּפִלָּה דְּקָיְמָא לַן טָעָה וְלֹא הִתְפַּלֵּל אֵינָהּ תְּפִלָּה מַשְׁלִים אוֹתָהּ בַּתְּפִלָּה הַסְּמוּכָה מַשְׁמַע לְכָאוֹרָה דְּדַוְקָא בְּשׁוֹגֵג, כְּמוֹ הָתָם שֶׁאֵין לָהּ תַּשְׁלוּמִין בְּמֵזִיד וְכִמְבֹאָר בְּסִימָן ק"ח (ס"ז), וְעַיֵּן:**

* **שַׁבָּת אַחַת וְכוּ'.** דַּוְקָא שַׁבָּת, **אֲבָל אִם בִּטְּלוּ הַקְּרִיאָה בְּשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי אֵין לוֹ תַּשְׁלוּמִין לְיוֹם שֶׁאַחֲרָיו** (אַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כַּעֲטָרַת זְקֵנִים):

* **קְרִיאַת הַפָּרָשָׁה וְכוּ'.** כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) **דְּהוּא הַדִּין אִם הַתְחִילוּ וְלֹא סִיְּמוּ מַחֲמַת קָטֶט.** וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ז סי"א) **שֶׁמְּצַדֵּד עַצְמוֹ שֶׁלֹּא לְהַתְחִיל בַּשַּׁבָּת הַבָּא מִמָּקוֹם שֶׁפָּסְקוּ, אֶלָּא יַתְחִיל עִם הַכֹּהֵן מֵרֹאשׁ הַפָּרָשָׁה שֶׁל שַׁבָּת הָעָבַר וְלִקְרוֹת עִמּוֹ כָּל מַה שֶּׁקָּרָא בַּשַּׁבָּת הָעָבַר וּלְהוֹסִיף עוֹד שֶׁלֹּשָׁה פְּסוּקִים אוֹ יוֹתֵר מַה שֶּׁלֹּא קָרָא בַּשַּׁבָּת הָעָבַר וְשָׁם יַסְפִּיק הַכֹּהֵן וִיבָרֵךְ לְאַחֲרָיו וְשׁוּב יִקְרְאוּ כְּדַרְכָּן, וְאַף אִם לֹא יִשְׁאֵר בַּפָּרָשָׁה הָרִאשׁוֹן אֶחָד שִׁשִּׁים הַכֹּהֵן קְרִיאָתוֹ שְׁעוּר שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ כְּדֵי לִקְרוֹת לְוִי וְיִשְׂרְאֵל וּלְחַבֵּר הַפְּרִידוֹת עַל יְדֵי רְבִיעִי אֶלָּא**

כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּאֵין נוֹהֲגִין כֵּן, וְכָל שֶׁכֵּן דִּלְעִנְיַן בַּעֲלֵי בְּרִית בְּוַדַּאי אֵין לִנְהֹג כֵּן. וְאִם טָעוּ וְקָרְאוּ לְהַשְׁלִישָׁה קְרוּאִים בְּפָרָשָׁה רִאשׁוֹנָה שֶׁל סֵדֶר שֶׁבּוּעַ הָעָבַר אוֹ שֶׁל שָׁבוּעַ הַבָּא לְאַחַר שָׁבוּעַ זֶה, אִם הוּא מְעֻכָּב בְּדִיעֲבַד אוֹ לֹא, עַיֵּן בְּפִתְחֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהֵבִיא דֵּעוֹת הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה: (ה) **אִם בִּטְּלוּ וְכוּ'.** מֵהֵמַת קָטֶטָה וְכַדּוֹמֶה. וּמַיְרֵי שֶׁלֹּא קָרְאוּ כָּל הַיּוֹם, אֲבָל אִם בִּטְּלוּ רַק בְּשַׁחֲרִית הַקְּרִיאָה וּבְמִנְחָה כְּבָר מָצְאוּ מְנוּחָה, אִם יֵשׁ פְּנַאי לִקְרוֹת כָּל הַסִּדְרָה, (ה) יִקְרְאוּ בְּמִנְחָה כָּל הַסִּדְרָה, וְיִקְרְאוּ שִׁבְעָה גְּבָרִי, כִּי כָּל יוֹם הַשַּׁבָּת הוּא זְמַן הַקְּרִיאָה. אֲבָל אִם גַּם בְּמִנְחָה לֹא הָיָה מְנוּחָה, לֹא יִקְרְאוּ בְּשֵׁנִי אוֹ בַּחֲמִישִׁי כָּל הַסִּדְרָה מִשַּׁבָּת הָעָבַר, כִּי בַּחֹל יֵשׁ בִּטּוּל מְלָאכָה לָעָם, אֶלָּא יִקְרְאוּ רַק הַפָּרָשָׁה מִן הַסֵּדֶר שֶׁל שַׁבָּת הַבָּא וְלֹא מִן שַׁבָּת הָעָבַר [וְדָגוּל מֵרְבָבָה, עַיֵּן שָׁם מִלְּתָא בְּטַעְמָא]: (ו) **שַׁבָּת אַחַת.** וְאִם בִּטְּלוּ כַּמָּה שַׁבָּתוֹת, (ו) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵין לִקְרוֹת בְּשַׁבָּת הַבָּאָה כִּי אִם הַסִּדְרָה הָאַחֲרוֹנָה הַסְּמוּכָה לָזוֹ, (ו) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּצָרִיךְ לְהַשְׁלִים כְּצִבּוּר כָּל הַסִּדְרוֹת שֶׁבִּטְּלוּ, (ם) וּמִבְּאוּר הַגְּרָ"א מַשְׁמַע דִּסְבִירָא לַהּ כְּהַדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה: (ז) **קְרִיאַת הַפָּרָשָׁה וְכוּ'.** וְאִם הָיוּ שְׁתֵּי פָּרָשִׁיוֹת מְחֻבָּרִין בְּאוֹתוֹ שַׁבָּת שֶׁבִּטְּלוּ, דַּעַת הָרַ"ם מִינְץ (סי' פה) דְּאֵין מַשְׁלִימִין אוֹתָם כְּלָל, דְּלֹא מָצִינוּ לְעוֹלָם שֶׁקּוֹרִין שֵׁלֶשׁ סִדְרוֹת בְּשַׁבָּת אַחַת, וְלִקְרוֹת פָּרָשָׁה אַחַת מֵהֶן נַמִּי לֹא אָמְרִינַן, דְּאֵין תַּקָּנָה לַחֲצָאִין. וְהוּא הַדִּין אִם בְּשַׁבָּת זוֹ הָיוּ שְׁתֵּי פָּרָשִׁיוֹת מְחֻבָּרוֹת, נַמִּי אֵין מַשְׁלִימִין הַפָּרָשָׁה מִשַּׁבָּת שֶׁעָבַר מִטַּעַם הַנַּ"ל. וּבְהַגָּהַת מִנְהָגִים (אות מא) חוֹלֵק עַל כָּל זֶה וְכֵן הִסְכִּים בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב), דְּלְעוֹלָם צָרִיךְ לְהַשְׁלִים מַה שֶּׁבִּטְּלוּ מִשַּׁבָּת הָעָבַר, וְכֵן נוֹטֶה דַּעַת סֵפֶר מָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ד). (ט) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאִם בִּטְּלוּ פָּרָשַׁת וַיָּחִי, אֵין לִקְרוֹתוֹ עִם פָּרָשַׁת שְׁמוֹת, כִּי כְּשֶׁקּוֹרִין שְׁתֵּי סִדְרוֹת צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ חַד גַּבְרָא מִסּוֹף סִדְרָא רִאשׁוֹנָה לְתַחִלַּת סִדְרָא שְׁנִיָּה כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מְחֻבָּרִין, וְזֶה אֵין נָכוֹן לַעֲשׂוֹתוֹ בִּשְׁנֵי סְפָרִים, וְהוּא הַדִּין בִּפְקִדוֹדֵי וַיִּקְרָא וְכַדּוֹמֶה, וְיֵשׁ חוֹלְקִין וְיִסְבִירָא לְהוּ (י) דְּלְעוֹלָם מַשְׁלִימִין, וְכָתַב בְּשֻׁלְחַן עָצֹר שִׁטִּים (סי"ה אות א) דְּהַנּוֹהֵג כֵּן אֵין מוֹחִין בְּיָדוֹ. כָּתַב בְּסֵפֶר שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ז ס"י) אִם בִּטְּלוּ הַקְּרִיאָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אַחַת, וְרֹב הַצִּבּוּר מִבֵּית הַכְּנֶסֶת זֶה שָׁמְעוּ קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אַחֶרֶת, אֵין צָרִיךְ לְהַשְׁלִים, אֲבָל אִם רֹב הַצִּבּוּר לֹא שָׁמְעוּ כְּלָל, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ שָׁם בָּתֵּי כְּנֻסִיּוֹת אֲחֵרוֹת שֶׁקָּרְאוּ שָׁמָּה כַּדִּין, מִכָּל מָקוֹם אוֹתָן שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ הַקְּרִיאָה וְהֵם רֹב הַצִּבּוּר שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת זֶה, צְרִיכִין לְהַשְׁלִים הַקְּרִיאָה: (ח) **קוֹרִין אוֹתָהּ פָּרָשָׁה.** וְהֵינוּ שֶׁיִּקְרְאוּ כְּסֵדֶר הַכְּתוּבוֹת

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כָּתַב הָרַמְבַּ"ם פֶּרֶק י"ב מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (ה"א), מֹשֶׁה רַבֵּנוּ תִּקֵּן לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהוּ קוֹרִין בַּתּוֹרָה בָּרַבִּים בְּשַׁבָּת, וּבְשֵׁנִי וּבַחֲמִישִׁי בְּשַׁחֲרִית, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁהוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּלֹא שְׁמִעַת תּוֹרָה. וְעָזְרָא תִּקֵּן שֶׁיִּהוּ קוֹרִין גַּם בְּמִנְחָה שֶׁל שַׁבָּת (פ) מִשּׁוּם יוֹשְׁבֵי קָרְנוֹת. וְגַם הוּא תִּקֵּן שֶׁיִּהוּ קוֹרִין בְּשֵׁנִי וּבַחֲמִישִׁי שְׁלֹשָׁה בְּנֵי אָדָם, וְלֹא יִקְרְאוּ פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה פְּסוּקִים, [כִּי בִּזְמַן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם לֹא הָיְתָה הַתַּקָּנָה דַּוְקָא שֶׁיִּהוּ קוֹרִין שְׁלֹשָׁה, וְשֶׁיִּקְרְאוּ עֲשָׂרָה פְּסוּקִים דַּוְקָא, וַאֲתָא הוּא וְתִקֵּן דָּבָר זֶה]. וּבְיִרוּשַׁלְמִי (מגילה פ"ד ה"א) אִיתָא מֹשֶׁה תִּקֵּן לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיִּהְיוּ קוֹרִין בַּתּוֹרָה בְּשַׁבָּתוֹת וְיוֹם טוֹב וּבְרֹאשׁ חֹדֶשׁ וּבְחֻלּוֹ שֶׁל מוֹעֵד, וּמְבִיאוֹ הָרִי"ף פֶּרֶק הַקּוֹרֵא עוֹמֵד (מגילה יג.), וְכֵן הוּא בְּרַמְבַּ"ם פֶּרֶק י"ג הֲלָכָה ח':

א (א) **בְּשֵׁנִי וּבַחֲמִישִׁי.** (ב) בְּשַׁחֲרִית. וְאַף דִּבְדִיעֲבַד (ג) כָּל הַיּוֹם זְמַנָּהּ, מִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה מִצְוָה לְהַקְדִּים: **(ב) וְאֵין מוֹסִיפִין עֲלֵיהֶם.** מִשּׁוּם (ד) בִּטּוּל מְלָאכָה לָעָם, וְגַם אֵין מַפְטִירִין מִשָּׁם זֶה: **(ג) מֻתָּר לְהוֹסִיף.** כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ שְׁנֵיהֶם לַעֲלוֹת לַתּוֹרָה. וּלְדִינָא בְּפִתְחֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהֵבִיא דֵּעוֹת הָאַחֲרוֹנִים בָּזֶה: (ה) **אִם בִּטְּלוּ וְכוּ'.** מֵהֵמַת קָטֶטָה וְכַדּוֹמֶה. וּמַיְרֵי שֶׁלֹּא קָרְאוּ כָּל הַיּוֹם, אֲבָל אִם בִּטְּלוּ רַק בְּשַׁחֲרִית הַקְּרִיאָה וּבְמִנְחָה כְּבָר מָצְאוּ מְנוּחָה, אִם יֵשׁ פְּנַאי לִקְרוֹת כָּל הַסִּדְרָה, (ה) יִקְרְאוּ בְּמִנְחָה כָּל הַסִּדְרָה, וְיִקְרְאוּ שִׁבְעָה גְּבָרִי, כִּי כָּל יוֹם הַשַּׁבָּת הוּא זְמַן הַקְּרִיאָה. אֲבָל אִם גַּם בְּמִנְחָה לֹא הָיָה מְנוּחָה, לֹא יִקְרְאוּ בְּשֵׁנִי אוֹ בַּחֲמִישִׁי כָּל הַסִּדְרָה מִשַּׁבָּת הָעָבַר, כִּי בַּחֹל יֵשׁ בִּטּוּל מְלָאכָה לָעָם, אֶלָּא יִקְרְאוּ רַק הַפָּרָשָׁה מִן הַסֵּדֶר שֶׁל שַׁבָּת הַבָּא וְלֹא מִן שַׁבָּת הָעָבַר [דָּגוּל מֵרְבָבָה, עַיֵּן שָׁם מִלְּתָא בְּטַעְמָא]: (ו) **שַׁבָּת אַחַת.** וְאִם בִּטְּלוּ כַּמָּה שַׁבָּתוֹת, (ו) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵין לִקְרוֹת בְּשַׁבָּת הַבָּאָה כִּי אִם הַסִּדְרָה הָאַחֲרוֹנָה הַסְּמוּכָה לָזוֹ, (ו) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּצָרִיךְ לְהַשְׁלִים כְּצִבּוּר כָּל הַסִּדְרוֹת שֶׁבִּטְּלוּ, (ם) וּמִבְּאוּר הַגְּרָ"א מַשְׁמַע דִּסְבִירָא לַהּ כְּהַדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה: (ז) **קְרִיאַת הַפָּרָשָׁה וְכוּ'.** וְאִם הָיוּ שְׁתֵּי פָּרָשִׁיוֹת מְחֻבָּרִין בְּאוֹתוֹ שַׁבָּת שֶׁבִּטְּלוּ, דַּעַת הָרַ"ם מִינְץ (סי' פה) דְּאֵין מַשְׁלִימִין אוֹתָם כְּלָל, דְּלֹא מָצִינוּ לְעוֹלָם שֶׁקּוֹרִין שֵׁלֶשׁ סִדְרוֹת בְּשַׁבָּת אַחַת, וְלִקְרוֹת פָּרָשָׁה אַחַת מֵהֶן נַמִּי לֹא אָמְרִינַן, דְּאֵין תַּקָּנָה לַחֲצָאִין. וְהוּא הַדִּין אִם בְּשַׁבָּת זוֹ הָיוּ שְׁתֵּי פָּרָשִׁיוֹת מְחֻבָּרוֹת, נַמִּי אֵין מַשְׁלִימִין הַפָּרָשָׁה מִשַּׁבָּת שֶׁעָבַר מִטַּעַם הַנַּ"ל. וּבְהַגָּהַת מִנְהָגִים (אות מא) חוֹלֵק עַל כָּל זֶה וְכֵן הִסְכִּים בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ב), דְּלְעוֹלָם צָרִיךְ לְהַשְׁלִים מַה שֶּׁבִּטְּלוּ מִשַּׁבָּת הָעָבַר, וְכֵן נוֹטֶה דַּעַת סֵפֶר מָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ד). (ט) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּאִם בִּטְּלוּ פָּרָשַׁת וַיָּחִי, אֵין לִקְרוֹתוֹ עִם פָּרָשַׁת שְׁמוֹת, כִּי כְּשֶׁקּוֹרִין שְׁתֵּי סִדְרוֹת צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ חַד גַּבְרָא מִסּוֹף סִדְרָא רִאשׁוֹנָה לְתַחִלַּת סִדְרָא שְׁנִיָּה כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מְחֻבָּרִין, וְזֶה אֵין נָכוֹן לַעֲשׂוֹתוֹ בִּשְׁנֵי סְפָרִים, וְהוּא הַדִּין בִּפְקִדוֹדֵי וַיִּקְרָא וְכַדּוֹמֶה, וְיֵשׁ חוֹלְקִין וְיִסְבִירָא לְהוּ (י) דְּלְעוֹלָם מַשְׁלִימִין, וְכָתַב בְּשֻׁלְחַן עָצֹר שִׁטִּים (סי"ה אות א) דְּהַנּוֹהֵג כֵּן אֵין מוֹחִין בְּיָדוֹ. כָּתַב בְּסֵפֶר שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם (שער ז ס"י) אִם בִּטְּלוּ הַקְּרִיאָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אַחַת, וְרֹב הַצִּבּוּר מִבֵּית הַכְּנֶסֶת זֶה שָׁמְעוּ קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת אַחֶרֶת, אֵין צָרִיךְ לְהַשְׁלִים, אֲבָל אִם רֹב הַצִּבּוּר לֹא שָׁמְעוּ כְּלָל, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ שָׁם בָּתֵּי כְּנֻסִיּוֹת אֲחֵרוֹת שֶׁקָּרְאוּ שָׁמָּה כַּדִּין, מִכָּל מָקוֹם אוֹתָן שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ הַקְּרִיאָה וְהֵם רֹב הַצִּבּוּר שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת זֶה, צְרִיכִין לְהַשְׁלִים הַקְּרִיאָה: (ח) **קוֹרִין אוֹתָהּ פָּרָשָׁה.** וְהֵינוּ שֶׁיִּקְרְאוּ כְּסֵדֶר הַכְּתוּבוֹת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(פ) הֵם בַּעֲלֵי מְלָאכוֹת שֶׁאֵין לָהֶם פְּנַאי לִשְׁמֹעַ קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי [רא"ש] וְהָעֲרוּךְ פֵּרֵשׁ אֵינְשֵׁי דְּלָא עָיְלִי לְבֵי מִדְרְשָׁא אֶלָּא רְגִילִין שְׁיוֹשְׁבִין בְּקָרְנוֹת הָעִיר וְעוֹסְקִין בְּדִבְרֵי שִׂיחָה:

א (ג) כֵּן מוּכָח מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם הַנַּ"ל (תפילה פי"ב ה"א): (ג) כֵּן מוּכָח מִדְּגוּל מֵרְבָבָה, וְאַף דְּהוּא אֵירֵי לְעִנְיַן שַׁבָּת פָּשׁוּט דְּהוּא הַדִּין לְשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי:

(ד) רַשׁ"י (מגילה כא. ד"ה ואין מוסיפין): **ב** (ס) **וְיִקְרְאוּ הַסֵּדֶר שֶׁל שַׁחֲרִית קֹדֶם**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קמ"ה

(וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן רפ"ב):

ג (ט) [ג]**כֹּהֵן קוֹרֵא בַּתּוֹרָה רִאשׁוֹן,** (י) **וְאַחֲרָיו לֵוִי, וְאַחֲרָיו יִשְׂרְאֵל:**

ד (יא) [ד]**הַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט, שֶׁאֲפִלּוּ כֹּהֵן עַם הָאָרֶץ קוֹדֵם לְקְרוֹת** (יב) * **לִפְנֵי חָכָם גָּדוֹל יִשְׂרָאֵל,** [ה]**וְהוּא שֶׁהַכֹּהֵן** (יג) **יוֹדֵעַ לִקְרוֹת,** (וּמִיהוּ אִם יוֹכֵל לִקְרוֹת עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר מִלָּה (ה) בְּמִלָּה, (יד) סַגִּי בְּכָךְ כְּדִלְקַמָּן סִימָן קל"ט (ס"ג) (אבודרהם (הל' קריאת התורה)), (טו) **שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת, הַיְאַךְ יְבָרֵךְ עַל הַתּוֹרָה:**

ה (טז) [ו]**אִם הַסֵּפֶר תּוֹרָה פָּתוּחַ וְהַכֹּהֵן קוֹרֵא אֶת שְׁמַע,** (יז) **אֵינוֹ רַשַּׁאי** (ו) **לְהַפְסִיק, וְקוֹרְאִים יִשְׂרָאֵל** (ז) **בִּמְקוֹמוֹ.** הַגָּה: וְכֵן בְּתַעֲנִית שֶׁאַחַר פֶּסַח וְסִכּוֹת שֶׁקּוֹרִין יַזְכִּיר, אִם אֵין הַכֹּהֵן מִתְעַנֶּה, קוֹרִין לְיִשְׂרָאֵל. (יח) וְטוֹב שֶׁיֵּלֵךְ הַכֹּהֵן (ח) מִבֵּית הַכְּנֶסֶת (מהרי"ק שורש ט'): **ו** [ז]**אִם נִכְנַס הַכֹּהֵן לְבֵית הַכְּנֶסֶת**

ג גִּשְׁרֵי נ"ט (ע"א). ד רַב עַמְרָם (בסדרו סדר שחרית של שבת) וְרַב נְטְרוֹנַאי (שם). ה רַשְׁבָּ"א (הר"ד בבית יוסף ד"ה ומ"ש רבינו). ו מַהֲרַ"י אַבּוּהַב בֹּשֶׁם תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"א סי' קפה). ז מַהֲרַ"י אַבּוּהַב בֹּשֶׁם אַרְחוֹת חַיִּים (הל' שני וחמישי סי' יא) וּבֹשֶׁם הָרַי"ף (בתשובה סי' רצד).

בַּאֵר הַיטֵב

יִקְרְאוּ שְׁתַּיִם לְכָל הַפָּחוֹת, דְּאֵין תַּקָּנָה לַחֲצָאִין. וְאִם בִּשְּׁלוּ פָּרָשַׁת וַיְחִי אֵין לִקְרוֹתוֹ עִם פָּרָשַׁת שְׁמוֹת, דְּצָרִיךְ לִקְרוֹת חַד גַּבְרָא רִאשׁוֹנָה לְתַחֲלַת סִדְרָא שְׁנִיָּה כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מְחֻבָּרִין וְזֶה אֵין נָכוֹן לַעֲשׂוֹת בִּשְׁנֵי סְפָרִים. ר"מ מִינְץ סִימָן פ"ח. וְעַיֵּן עַטָּרַת זְקֵנִים: **ד** (ה) **בְּמִלָּה.** וַעֲכְשָׁו לֹא נָהֲגוּ לְדַקְדֵּק אַחֲרָיו: **ה** (ו) **לְהַפְסִיק.** וַאֲפִלּוּ לְמַאן דְּאָמַר בְּסִימָן ס"ו סָעִיף ד' שֶׁמַּפְסִיק, הָיְנוּ כְּשֶׁקָּרָאוּהוּ, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה אֵין לִקְרוֹתוֹ. וְלָאו דַּוְקָא שְׁמַע, אֶלָּא הוּא הַדִּין כְּשֶׁעוֹסֵק בְּכָל מָקוֹם דְּאֵינוֹ רַשַּׁאי לְהַפְסִיק כְּגוֹן בִּבְרָכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וְאֶפְשָׁר בִּפְסוּקֵי דְּזִמְרָה שְׁרֵי לִקְרוֹתוֹ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): (ז) **בִּמְקוֹמוֹ.** וְאֵין מַמְתִּינִין לוֹ, מִפְּנֵי כְּבוֹד הַצִּבּוּר. מַהֲרַ"י"ק (שורש ט). אִם הַמִּנְהָג לִקְנוֹת בְּמָעוֹת מִי שֶׁיִּקְרָא רִאשׁוֹן בְּהַתְחָלַת הַתּוֹרָה בְּבַרְאשִׁית, אִם קוֹנֶה יִשְׂרָאֵל, מוֹחֵל הַכֹּהֵן עַל כְּבוֹדוֹ וְיוֹצֵא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת (וּפַעַם אַחַת לֹא רָצָה הַכֹּהֵן לְצֵאת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת), מַתָּר לִכְפוֹתוֹ עַל יְדֵי הַשְּׁלִטוֹן לָצֵאת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְבַּטֵּל כְּבוֹד הַתּוֹרָה. מַהֲרַ"י"ק שָׁם. וּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י) וּפְרִי חָדָשׁ (ס"ג) פָּסְקוּ דְּאֵפִלּוּ לֹא יָצָא הַכֹּהֵן, יִקְרָא הַיִּשְׂרָאֵל עֵין שָׁם. וְעַיֵּן בְּתִשְׁבֹּת כְּנֶסֶת יְחֶזְקֵאל שְׁאֵלָה ז' שְׁחוֹכֵךְ בָּזֶה: (ח) **מִבֵּית הַכְּנֶסֶת.** עַיֵּן סִימָן תקס"ו סָעִיף ו' מָה שֶׁכָּתַבְנוּ שָׁם (סק"ח):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בַּתּוֹרָה, מִתְּחִלָּה שֶׁל שַׁבָּת הָעֲבַר וְאַחַר כָּךְ שֶׁל שַׁבָּת זוֹ [שָׁם בְּאוֹר זָרוֹעַ (ח"ב סי' מה)], וְהַטַּעַם כָּתַב שָׁם, כִּי מִימוֹת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם נִתְקַן לִקְרוֹת הַתּוֹרָה בְּפָרָשִׁיוֹתֶיהָ וּלְהַשְׁלִימָהּ וְכוּ' כְּדֵי לְהַשְׁלִימָהּ לָעָם מִצּוֹת וְחֻקִּים: **ג** (ט) **כֹּהֵן קוֹרֵא בַּתּוֹרָה רִאשׁוֹן.** דִּכְתִיב (ויקרא כא ח) 'וְקִדַּשְׁתּוֹ', (י"ת) וְקַבְּלוּ חֲזַ"ל שֶׁרוֹצֶה לוֹמַר, לְכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה, לְפִתְחַ רִאשׁוֹן, וּלְבָרֵךְ רִאשׁוֹן, וְלִטֹּל מָנָה יָפָה רִאשׁוֹן. וּמִכָּל מָקוֹם אִם רָצָה הַכֹּהֵן לַחֲלֹק כָּבוֹד לְרַבּוֹ אוֹ לְמִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ, הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ. אֲבָל לְעִנְיַן לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה (יא) בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, [א]תִּקְנוּ חֲזַ"ל מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם שֶׁאֵין הַכֹּהֵן וְהַלֵּוִי יְכוֹלִין לְמְחֹל, אֶלָּא דַּוְקָא כֹּהֵן קוֹרֵא רִאשׁוֹן וְאַחֲרָיו לֵוִי וְאַחֲרָיו יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא הַדָּבָר לִידֵי מַחֲלֹקֶת שֶׁכָּל אֶחָד יֹאמַר אֲנִי גָּדוֹל וְאֶקְרָא רִאשׁוֹן. וְאֵין חִלּוּק בֵּין שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב (יג) לְשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וּשְׁאָר זְמַנִּים שֶׁקּוֹרִאִין בָּהֶן [פְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ג)]. אִם אֵין כֹּהֵן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, הוֹלְכִין אַחַר הַגָּדוֹל בְּחָכְמָה וּמִנְיָן, אַף עַל פִּי שֶׁהָאַחֵר גָּדוֹל בְּשָׁנִים [מָגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ז']: (י) **וְאַחֲרָיו לֵוִי.** (יז) וְאַסְמְכִינְהוּ (יד) אֶקְרָא דִּכְתִיב (דברים לא ט) 'וַיִּתְּנָהּ אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי' וְגוֹ', אַטוּ אֲנַן לֹא יָדְעִינַן דְּכֹהֲנִים בְּנֵי לֵוִי נִינְהוּ, אֶלָּא לְאַשְׁמוּעִינַן דְּמִתְּחִלָּה כֹּהֲנִים וַהֲדַר בְּנֵי לֵוִי: **ד** (יא) **הַמִּנְהָג הַפָּשׁוּט.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (טו) אַף דְּהַרְבֵּה רִאשׁוֹנִים סוֹבְרִין דְּלֹא נַעֲשָׂה תַּקָּנָה זוֹ לְהַקְדִּים עִם הָאָרֶץ לִפְנֵי הֶחָכָם, מִכָּל מָקוֹם הַמִּנְהָג כְּהַפּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּלְעִנְיַן קְרִיאַת הַתּוֹרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם לֹא חִלְקוּ בָּזֶה: (יב) **לִפְנֵי חָכָם גָּדוֹל.** וְאֵין כָּאן בִּזָּיוֹן לִכְבוֹד הַתּוֹרָה, (טז) דְּכֵיוָן שֶׁכֵּן הַמִּנְהָג אֵין כָּאן בִּזּוּי: (יג) **יוֹדֵעַ לִקְרוֹת.** מִתּוֹךְ הַכְּתָב, כִּדְלִקַּמָּן סִימָן קל"ט סָעִיף ב': (יד) **סַגִּי בְּכָךְ.** וְהַיְנוּ דַּוְקָא בְּשֶׁאֵין שָׁם כֹּהֵן אַחֵר זוֹלְתוֹ שֶׁיּוֹכַל לִקְרוֹת בְּעַצְמוֹ, כַּמְבֹאָר שָׁם: (טו) **שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ וְכוּ'.** וּכְהַיּוֹם (יז) נוֹהֲגִין לִקְרוֹתוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִקְרוֹת עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר מִתּוֹךְ הַכְּתָב כִּי אִם בְּעַל פֶּה, (יח) וְגַם בָּזֶה לֹא נָהֲגוּ לְדַקְדֵּק הֵיטֵב, וְתָלִינַן דְּמִסְתָּמָא יָכוֹל לִקְרֹא עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר עַל כָּל פָּנִים בְּעַל פֶּה, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן קל"ט סָעִיף ג' (ס"ק יב) מָה שָּׁנִכְתֹּב שָׁם: **ה** (טז) **אִם הַסֵּפֶר תּוֹרָה פָּתוּחַ.** הוּא הַדִּין (יט) אֲפִלּוּ עֲדַיִן לֹא הוֹצִיאוּ הַסֵּפֶר תּוֹרָה, גַּם כֵּן אֵין מַמְתִּינִין מִלְּהוֹצִיא הַסֵּפֶר תּוֹרָה עַד שֶׁיִּגְמֹר הַכֹּהֵן תְּפִלָּתוֹ, מִשּׁוּם טִרְחָא דְּצִבּוּרָא: (יז) **אֵינוֹ רַשַּׁאי.** וַאֲפִלּוּ לַדַּעַת הָרִאשׁוֹנָה בְּסִימָן ס"ו סָעִיף ד' שֶׁמַּפְסִיק, הָיְנוּ כְּשֶׁקָּרָאוּהוּ, וּמִפְּנֵי כְּבוֹד הַתּוֹרָה, אֲבָל לְכַתְּחִלָּה אֵין לִקְרוֹתוֹ, וּמִשּׁוּם פְּגָמָא דְּכֹהֵן (שֶׁיֹּאמְרוּ עָלָיו שֶׁאֵינוֹ כֹּהֵן) לֵיכָא לְמֵיחַשׁ, שֶׁהֲרֵי הַכֹּל רוֹאִין שֶׁהוּא עִסּוּק בְּקְרִיאַת שְׁמַע וּתְפִלָּה. וְהַסְכִּימוּ (כ) הָאַחֲרוֹנִים דְּלְאו דַּוְקָא שְׁמַע, דְּהוּא הַדִּין כְּשֶׁעוֹסֵק בִּבְרָכוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן ס"ו סָעִיף קָטָן כ"ו שֶׁהִכְרַעְנוּ דְּיֵשׁ לְהָקֵל לִקְרוֹתוֹ לְכַתְּחִלָּה כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד בֵּין הַפְּרָקִים וְאֵין שָׁם כֹּהֵן אַחֵר, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא עוֹסֵק בְּפְסוּקֵי דְּזִמְרָה: (יח) **וְטוֹב שֶׁיֵּלֵךְ הַכֹּהֵן.** הָיְנוּ דְּמִדִּינָא לֹא יָצָא, גַּם כֵּן יוּכַל לִקְרֹא לְיִשְׂרָאֵל בְּמְקוֹמוֹ, כֵּיוָן שֶׁהוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲלוֹת, רַק דִּלְכַתְּחִלָּה טוֹב יוֹתֵר שֶׁיֵּלֵךְ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת, דְּשָׁמָא אֵיכָא פְּגָמָא מִשּׁוּם שֶׁאֵין הַכֹּל יוֹדְעִין שֶׁהוּא אֵינוֹ מִתְעַנֶּה. וְאִם יֵשׁ כֹּהֵן אַחֵר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁמִּתְעַנֶּה, אֵין צָרִיךְ לָכְלִי עָלְמָא לֵילֵךְ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת, רַק לְהוֹדִיעַ לְשָׁלִיחַ צִבּוּר שֶׁלֹּא יִקְרָאוּהוּ. קָהָל שֶׁהָיוּ נוֹהֲגִים מִקֶּדֶם שֶׁבְּשַׁבַּת בְּרֵאשִׁית הָיָה אֶחָד מֵהַקָּהָל מִתְנַדֵּב מָעוֹת לְצָרְכֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת כְּדֵי שֶׁיִּקְרָא רִאשׁוֹן בְּהַתְחָלַת הַתּוֹרָה, וְהַכֹּהֵן אֵינוֹ רוֹצֶה לִמְחֹל, אֵין חוֹשְׁשִׁין לִדְבָרָיו וְיַעֲשׂוּ הַקָּהָל כְּמִנְהָגָם, מֵאַחַר שֶׁמִּנְהָג קָדוּם הוּא שֶׁנִּתְקַן לִכְבוֹד הַתּוֹרָה [מַהֲרַי"ק שֹׁרֶשׁ ט', עַיֵּן שָׁם שֶׁמַּאֲרִיךְ בְּשֶׁבַח הַמִּנְהָג הַזֶּה], וְעַיֵּן בְּכְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י) וּפְרִי חָדָשׁ (ס"ג) שֶׁהִסְכִּימוּ שֶׁאֲפִלּוּ אֵינוֹ רוֹצֶה לָצֵאת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת, אַף עַל פִּי כֵן אֵין חוֹשְׁשִׁין לָזֶה וְקוֹרִין לְיִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדֵּב. וְהַיְנוּ דַּוְקָא בְּנִדּוֹן כָּזֶה שֶׁהָיָה מִנְהָג קָדוּם וּמֻסְכָּם לַכֹּל, שֶׁנַּעֲשָׂה גַּם בִּרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים, שֶׁהָיָה מִנְהָגָם מֵעוֹלָם לָצֵאת בְּעֵת שֶׁקּוֹרִאִין לְהַיִּשְׂרָאֵל מִשּׁוּם עִלּוּי וּכְבוֹד הַתּוֹרָה שֶׁמִּתְנַדְּבִין דְּמִים יְקָרִים בְּעֵת קְרִיאַת פְּתִיחָתָהּ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעִיר שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת מִנְהָג קָבוּעַ לִמְכֹּר הַמִּצְוֹת שֶׁלֹּא בְּרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים וְעַל הַכֹּהֲנִים שֶׁיֵּצְאוּ בְּשֶׁעָה שֶׁקּוֹרִין בַּתּוֹרָה, שֶׁאֵין הָרְשׁוּת בְּיָדָם [תְּשׁוּבַת חֵתָם סוֹפֵר (ח"א) סִימָן כ"ד וְכֵן כָּתַב בִּתְשׁוּבַת שִׁיבַת צִיּוֹן (סי' ו)]:

בַּאוּר הַלָּכָה

יִצְטָרֵךְ לְחַבֵּר הַפָּרָשׁוֹת עַל יְדֵי הַשֵּׁנִי אוֹ הַשְּׁלִישִׁי, אֵין זֶה מְעַכֵּב. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ:

ד * **לִפְנֵי חָכָם גָּדוֹל יִשְׂרָאֵל.** וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם (כלל לא ס"ח) **בְּשֵׁם הַיָּם שֶׁל שְׁלֹמֹה** (גיטין פ"ה סי' כא) **דְּטוֹב לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לִקְרוֹת לִכֹּהֵן עַם הָאָרֶץ לִפְנֵי תַּלְמִיד חָכָם אִם יֵשׁ כֹּהֵן חָבֵר בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ שֶׁאֶפְשָׁר לִקְרוֹת אוֹתוֹ, וְעַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה:**

ה (טז) **אִם הַסֵּפֶר תּוֹרָה פָּתוּחַ.** וְאִם הוּא סָתוּם, אֵין לִפְתֹּחַ בִּשְׁבִיל הַכֹּהֵן, דְּאֵין מַכְנִיסִין סְפָרִים בְּקֹדֶשׁ בִּשְׁבִיל אָדָם (ס"ג) (אבודרהם (הל' קריאת התורה)). וְעַיֵּן בְּמַגֵּן אַבְרָהָם (סק"ו) שֶׁכָּתַב דְּאִם הַכֹּהֵן מִתְעַנֶּה, אֵין לִפְתֹּחַ בִּשְׁבִילוֹ, וְעַיֵּן בְּתִשְׁבֹּת כְּנֶסֶת יְחֶזְקֵאל שְׁאֵלָה ז' שֶׁכָּתַב דְּאִם הַכֹּהֵן מִתְעַנֶּה וְהַיִּשְׂרָאֵל אֵינוֹ מִתְעַנֶּה, אֵין לִפְתֹּחַ בִּשְׁבִיל הַכֹּהֵן, וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב עוֹד בָּזֶה:

ג (יז) **אֲפִלּוּ לֹא הָיָה שָׁם רַק מִנְיַן מְצַמְצֵם גַּם כֵּן אֵין לְהָקֵל,** דְּלֹא פְּלוּג

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סי' קכח ס"ס) כתב שיכול הכהן למחול.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah